

Beke wil dementiezorg thuis beter ondersteunen

Zeven op de tien mensen met dementie wonen thuis, vier op de tien sterven daar ook. Daarom wil minister Wouter Beke (CD&V) investeren in experts dementie in de thuiszorg.

Veerle Beel

In de woonzorgcentra zijn al dementie-experts aan de slag, Beke wil die praktijk uitbreiden naar de thuiszorg. Fred Debrock

Mensen met dementie verliezen gaandeweg greep op de werkelijkheid. Het kan gebeuren dat ze de gezinszorg ervan beschuldigen iets gestolen te hebben wat ze zelf verloren hebben gelegd. De schaar kan in de tuin liggen en de portefeuille tussen potten en pannen. Omdat het voorwerp zoek is, begint ook hun partner, of een andere mantelzorger, te twijfelen. Voor de verzorgende is het een vervelende situatie: hoe hiermee om te gaan?

Vrijdagavond, een man met frontotemporale dementie slaat de inboedel kort en klein. De huisarts wordt gebeld. Die is jong en heeft nog niet zoveel ervaring met dementie. 'Ik heb tientallen zulke verhalen gehoord, en vaak wordt de procureur ingeschakeld om een gedwongen opname te regelen. Dat is traumatisch voor alle betrokkenen', zegt Jurn Verschraegen, directeur van het - Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

Het nieuwe, derde Dementieplan van Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke (CD&V) kan hierop een antwoord bieden. Het is - geschreven voor de komende vijf jaar – het vorige plan kwam ten einde in 2019. Het nieuwe voorziet in de ondersteuning van bijkomende referentiepersonen dementie. Zulke 'experts' zijn er nu al in woonzorgcentra. Het zijn collega's die zich in de problematiek van dementie verdiepen. Ze volgen de nieuwste trends in aanpak en visie en staan anderen met advies bij. Hun opleiding krijgen ze bij het Expertisecentrum Dementie.

Zoals palliatieve equipes

Beke wil nu zulke referentiepersonen erkennen in de thuiszorg en onder huisartsen. Dat is belangrijk, omdat zeven op de tien mensen met dementie thuis wonen – vier op de tien zouden daar ook overlijden, bleek recent nog uit een studie van de onderzoeksgroep Zorg rond het Levensende (UGent/VUB). Bovendien wordt verwacht dat het aantal mensen met dementie nog een hele tijd zal toenemen. De recentste bevolkingsprognoses hebben het over een verdubbeling tegen 2070. Vandaag zijn er in Vlaanderen en Brussel ruim 140.000 mensen met dementie, tegen 2050 zijn het er al een kwart miljoen.

Huisartsenvereniging Domus Medica verwelkomt het plan. ‘Je kunt het vergelijken met de huisartsen die deel uitmaken van palliatieve equipes’, zegt Roel Van Giel. ‘Andere huisartsen weten dat ze die collega kunnen bellen als ze vragen hebben over aanpak of medicatie. Dat heeft een enorme boost aan kennis gegeven op het terrein. Velen hebben de onwennigheid overwonnen om met palliatieve patiënten om te gaan. Wij pleiten er al lang voor om ook zo’n systeem op te zetten voor dementie.’

Huisarts en professor Jan De Lepeleire (KU Leuven) wijst erop dat er nog meer werk op de plank ligt. ‘Er bestaat al enige tijd een richtlijn “Diagnostiek van dementie in de huisartsenpraktijk”. Ze kwam er door de energieke inzet van de jonge huisarts Marlies De Brandt uit Dilbeek, die [begin deze maand overleden is](#). Implementatie van die richtlijn zou een mooi eerbetoon zijn.’

In het Dementieplan van de minister staat dat de richtlijn beter bekend moet worden, maar niet precies hoe. Concrete uitwerking en budgetten moeten nog worden afgeklopt. Dat is ook zo voor de - andere onderdelen van zijn plan.

Vandaag kan een woonzorgcentrum een referentiemedewerker dementie krijgen als het minstens 25 bewoners met een CD-profiel heeft – dat zijn mensen met dementie die zwaar zorgafhankelijk zijn. De minister wil onderzoeken of ook mensen met een lichter D-profiel, die nog actief zijn, ook mee in rekening kunnen worden gebracht.

‘Dat zou eigenlijk maar logisch zijn’, zegt Jurn Verschraegen. ‘Het is juist bij mensen met zo’n lichter profiel dat je goed van aanpakken moet weten. Je moet goed het evenwicht kunnen bewaren tussen hun drang naar autonomie en hun zorgafhankelijkheid.’

Preventie

Beke kondigt in dit plan wel al een budget van 159.000 euro aan om twintig woonzorgcentra en thuiszorgorganisaties te begeleiden in het toepassen van kwaliteitsvolle zorg voor mensen met dementie. Er zal ook aandacht worden geschonken aan kleinschalig genormaliseerd wonen. Bekes woordvoerder wijst erop dat er in het nieuwe non-profitakkoord in totaal 144,58 miljoen euro is besteed aan het optrekken van de personeelsnorm in diverse settings voor bewoners met dementie. Dat akkoord trad in werking op 1 juli.

Een preventiecampagne moet de bevolking sensibiliseren om - gezonder te leven, en zo eventueel dementie te voorkomen.